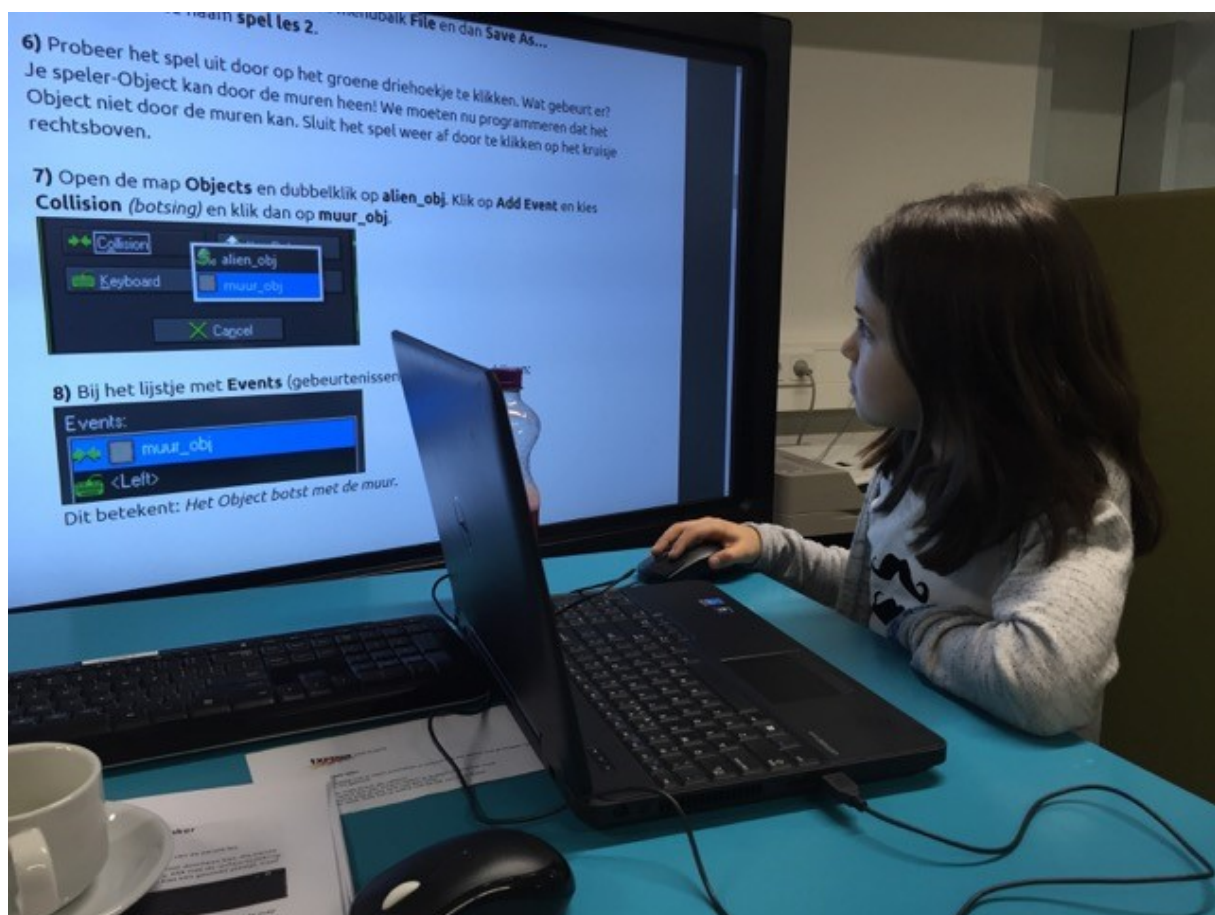

Jaarverslag 2015

Activiteiten iXperium Nijmegen

Inhoud

Voorwoord.....	3
1 Organisatie.....	4
2 Monitoring Leren en lesgeven ict.....	6
3 Activiteiten in het iXperium	7
4 iXpiratiemiddagen.....	9
5 Professionalisering	10
6 iXperium Ontwikkelkringen	11
7 Mentoren Media Educatie.....	12
8 Trendgroep.....	13
9 Recht doen aan verschillen	14
10 Follow-up en nazorg	15
11 Relatie en samenhang HAN	16
12 Stuurinformatie	17
Bijlage: aantallen bezoeken per stichting.....	19

Voorwoord

Op 25 februari 2015 vond de drukbezochte feestelijke opening plaats van het iXperium Nijmegen. Daarmee werd het officiële startschot gegeven voor een innovatief project wat gedragen wordt door zeven schoolbesturen voor primair onderwijs in de regio Nijmegen, HAN Pabo en het iXperium/*Centre of Expertise leren met ict*. De iXperiums zijn uniek in hun opzet. iXperium Nijmegen maakt gebruik van de eerder opgedane ervaringen in iXperium Arnhem. Lessons learned en voortschrijdend inzicht hebben het huidige iXperium Nijmegen gemaakt tot wat het nu is. En daar zijn we trots op.

Voor u ligt het activiteitenverslag van 2015. Qua ontwikkeling zitten we nog in de kiem van het innovatieproject. Natuurlijk zijn er bij de aanvliegroute doelen geformuleerd en ambities uitgesproken maar tegelijkertijd is dit afgelopen jaar met name in het de praktische uitvoering pionierswerk verricht waarbij velen hun steentje hebben bijgedragen zoals programma-managers, mentoren media educatie, onderzoekers, de coördinator, medewerker planning en organisatie en de ict-helpdesk. Waarvoor dank.

Recentelijk hebben de betrokken partijen afgesproken om nog voor augustus 2016 de omslag te maken naar een reguliere beleids- en beheercyclus met aanscherping, verdieping, op de na te streven opbrengsten en die per periode ook zichtbaar dienen te worden en in perspectief geplaatst kunnen worden. Dit mede in relatie tot de onderzoeksresultaten op het terrein van de ontwikkelingen wat betreft de competenties leren en lesgeven met ict van medewerkers en hun scholen. Dan is ook het moment om te werken met een jaarcyclus geënt op sturingsinstrumenten als jaarplan en jaarverslag in direct verband ook met de begroting. Wij gaan ervoor.

Ik zou zeggen, nogmaals met gepaste trots, veel leesplezier en laat u inspireren door hetgeen het afgelopen jaar is gerealiseerd. Met dank aan de direct betrokkenen: iXperium-crew, leerkrachten, leerlingen en allen die op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan dit succes. We zitten midden in de spotlights van nu maar aan de horizon gloeit hetgeen waar we voor gaan: daadwerkelijk omgaan met verschillen tussen leerlingen met gebruik van ict.

Jack van de Logt
Voorzitter stuurgroep CLC Nijmegen

1 Organisatie

1.1 DB en Stuurgroep

Het iXperium in Nijmegen is een onderdeel van Community Learning Centre (CLC) Nijmegen, een samenwerkingsverband van zeven schoolbesturen in de regio Nijmegen (Conexus, St. Joseph, Optimus, Lijn 83, SPOG, SPOV, SPOM) de HAN Pabo en het iXperium/*Centre of Expertise leren met ict*. Dit samenwerkingsverband wordt gestuurd door de stuurgroep waarin alle deelnemers vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van Jack van de Logt van Conexus. De stuurgroep kwam drie bij elkaar. De stuurgroep heeft een dagelijks bestuur ingesteld om slagvaardiger op ontwikkelingen in te spelen. Hierin zijn vertegenwoordigd: Optimus, Conexus, Lijn 83, HAN Pabo en het iXperium/CoE. Het db kwam zes keer bijeen.

1.2 Programmamanagersteam

Het programmamanagersteam (PMT) bestaat uit drie programmamanagers primair onderwijs die aangesteld zijn door de zeven besturen PO en vertegenwoordigers vanuit de HAN. Het PMT vergaderde elke twee weken en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, de aansturing van het personeel, contacten met externe partijen, communicatie naar betrokkenen. Het PMT is vertegenwoordigd in werkgroepen als: 'Recht doen aan verschillen', 'Professionalisering', Samenwerking iXperium Arnhem', 'iXpiratiesessies'. Eén van de programmamanagers vertegenwoordigd het PMT in het dagelijks bestuur en de stuurgroep van CLC Nijmegen. Op uitnodiging of op eigen initiatief sluiten de specialisten leren met ict aan bij vergaderingen.

De programmanagers PO zijn ieder verantwoordelijk voor twee of meer stichtingen en onderhouden de contacten door te informeren en te evalueren.

1.3 Programmaraad

De programmaraad bestaat uit een vertegenwoordiging van het PMT, HAN Pabo, het iXperium/CoE en van iedere stichting een directeur. De programmaraad is het afgelopen jaar viermaal bij elkaar geweest en heeft gesproken over thema's als: competenties schoolleiders, follow up bezoeken, professionalisering, samenwerking met PABO en programmaraad Arnhem, vraag en aanbod op elkaar afstemmen, de rol en opbrengsten van de programmaraad tot nu toe en wat we verwachten in de toekomst. Het blijkt een zoektocht te zijn om te komen tot duidelijk commitment over rol en functie van de programmaraad en een gedeelde visie op het functioneren van dit orgaan. Daarom is besloten, na overleg met de stuurgroep, de bijeenkomsten met de programmaraad even 'on hold' te zetten. In 2016 zal met de stuurgroep een gesprek plaatsvinden over de inhoudelijke doorontwikkeling van het iXperium waarbij er duidelijkheid en afstemming zal komen met betrekking tot verwachtingen die de bestuurders en andere direct betrokkenen hebben t.a.v. het iXperium in zijn algemeen en specifiek met betrekking tot de diverse geledingen.

1.4 Mentoren media educatie

Aan het iXperium zijn zes mentoren media educatie verbonden. Beschikbare uren voor de mentor media educatie zijn afhankelijk van de het aantal leerlingen per bestuur.

Verdeling is als volgt:

Naam Bestuur	Beschikbare uren per week
SPOV	Stijn Hendriks 8 uren tot 1 aug '16, 12 uren vanaf 1 aug '16
Lijn 83	Mechelien Sip 8 uren
SPOM	Wim van Leeuwen 12 uren
SPOG	Marc Coolen 8 uren
Optimus	Frank Reinders 16 uren
Conexus	Wouter van den Berg 20 uren

Voor de invulling van de uren hebben we als uitgangspunt genomen dat ongeveer 1/3 van de beschikbare tijd ingevuld wordt met begeleiding van de arrangementen in het iXperium, 1/3 ingevuld wordt met ontwikkelen van arrangementen en professionalisering en 1/3 ingezet wordt met het begeleiden en ondersteunen van de scholen op locatie. De mentoren media educatie zijn de spin in het web van het iXperium, aanspreekpunt voor de scholen van de eigen stichting. De mentoren media educatie begeleiden de innovatie de scholen concreet.

Naast de mentoren media educatie beschikken we, in het iXperium Nijmegen, over een amanuensis, Ad Peters (SPOG). Vanaf augustus 2015 is ook een oud onderwijs collega, Chris Jansen verbonden aan het iXperium die een dag in de week op vrijwillige basis ondersteuning verleend aan het begeleiden van teams en groepen.

1.5 Personeel van de HAN

Namens de HAN zijn de volgende medewerkers actief in het iXperium:

Petran Meertens	Coördinator & vakdocent leren en lesgeven met ict Pabo HAN
Ralf Glaudemans	ICT-beheerder
Marije van Boekel	Planning & organisatie
Jeroen Baron	ICT-consultant
Frank Thuss	Specialist leren met ict
Koen Steenman	Specialist leren met ict
Marie-José Kuypers	Programmamanager iXperium/CoE.

2 Monitoring Leren en lesgeven ict

In februari 2015 is de beginmeting van de monitoring Leren en lesgeven met ict (online vragenlijst) uitgevoerd bij de leraren van de zeven schoolbesturen van CLC Nijmegen. In totaal hebben 1396 leraren (respons van 64 procent) de vragenlijst ingevuld.

Met deze beginmeting zijn de ict-vaardigheden en het ict-gebruik van de leraren in kaart gebracht. Gebleken is dat de meeste leraren ict weinig gevarieerd inzetten. Ze gebruiken ict vooral om te e-mailen en online informatie te zoeken (consumers) en een deel gebruikt ook sociale media (netwerkers).

Weinig leraren creëren zelf digitale content. Ongeveer een op de vijf leraren is nog onzeker over de informatievaardigheden. Een veel grotere groep is onzeker over het creatief gebruik van media (bijvoorbeeld ict gevarieerd inzetten in het onderwijs en ict-toepassingen vanuit privégebruik vertalen naar het onderwijs).

Een behoorlijke groep leraren voelt zich nog onzeker over het didactisch inzetten van ict, met name over het afstemmen op verschillen tussen leerlingen bij opdrachten met ict. Dit zie je terug in het ict-gebruik in de klas: met name de vernieuwende ict-handelingen, zoals leerlingen met apps, games en sociale media laten werken, worden door weinig leraren uitgevoerd.

De meer traditionele ict-handelingen, zoals gebruik van het digibord en vakspecifieke programma's, komen vaker voor. Veel leraren besteden weinig aandacht aan de ict-geletterdheid van hun leerlingen.

Vanuit de beginmeting volgt de aanbeveling om in te zetten op professionalisering waarbij ict-geletterdheid (met name creatief gebruik), op de hoogte blijven van ontwikkelingen rondom leren met ict en het didactisch inzetten van ict in samenhang aandacht krijgen.

Daarnaast is het van belang het leren van en met elkaar te stimuleren, zoals binnen de iXperium Ontwikkelkring gebeurt, en een veilige experimenteerruimte te creëren. Ten slotte verdient het aanbeveling om leraren te ondersteunen bij het zelf ontwikkelen van digitaal materiaal en zou het goed zijn aandacht voor ict-geletterdheid van de leerling een structurele plek in het onderwijs te geven.

In juni 2015 heeft elk bestuur een rapportage ontvangen met de resultaten op bestuursniveau. Scholen met voldoende respons ontvingen een schoolrapportage met de resultaten op schoolniveau. De resultaten zijn diverse keren gepresenteerd aan bestuurders en schooldirecties.

3 Activiteiten in het iXperium

3.1 Programma's

Gedurende 2015 zijn de mentoren media educatie bezig geweest met het ontwikkelen van arrangementen.

In 2015 zijn de volgende arrangementen ontwikkeld en uitgevoerd:

- Introductiearrangement
- Het jonge kind
- De jonge journalist
- Naar buiten met ict
- Taal 5.0

In 2016 worden daar, in ieder geval, de volgende arrangementen aan toegevoegd:

- Show your talent
- Programmeren en robotica

Zie ook <http://ixperium.nl/arrangementen-schoolbezoeken-ixperium-nijmegen/>

3.2 Schoolbezoeken 2015 per bestuur

(maart 2015 - december 2015) (zie bijlage voor details)

Programma	Anders	De Jonge Journalist	Introductie-arrangement	Naar buiten met ICT	Taal 5.0	Eindtotaal
Conexus	3		10	1		14
Lijn 83	4		9			13
Optimus	1		23			24
SPOG	2	1	17		2	22
SPOM	3		15			18
SPOV	2		16			18
Stichting Sint Josephscholen	2		17		3	22
Eindtotaal	17	1	107	1	5	131

3.3 Vragen van besturen of scholen

Vragen van scholen van de aangesloten schoolbesturen die binnen onze kaders 'Leren en lesgeven met ict' en 'rechtdoen aan verschillen' passen, worden zoveel mogelijk opgepakt. In overleg met de school kijken we wat de best passende oplossing is. In veel gevallen is dit een (al dan niet aangepast) arrangement in het iXperium. Enkele voorbeelden zijn:

- 'On tour' kinderboekenweek, op basisschool De Akker (SJS) is in één ochtend de halve school bezig geweest met stopmotion, greenscreen, makeymakey en programmeren.

- Montessoridag, bijdrage geleverd aan een regionale bijeenkomst voor montessorischolen, gezien het grote aantal scholen hebben we hier gehoor aan gegeven.
- SPOV dagen, SPOV heeft in twee studiedagen alle leerkrachten van de stichting kennis laten maken met het iXperium.
- Bibliotheek Gelderland Zuid, deze partij vertoont raakvlakken met onze werkzaamheden en er ontstaat een steeds duurzamere samenwerking.
- Maatwerk diverse scholen, o.a. naar buiten met ict, presentatievaardigheden, adviestrajecten).

3.4 Nieuwsbrieven

- We hebben nieuwsbrieven verspreid in februari, juni, september en december.
- De eerste nieuwsbrief was gemaakt in Microsoft Publisher, sinds juni worden nieuwsbrieven gemaakt in Measuremail, samengesteld uit blogberichten van de iXperium website.
- Nieuwsbrieven worden via de besturen verspreid onder al het personeel.

3.5 Samenwerking Arnhem

- In 2015 is gewerkt aan de samenwerking tussen iXperium Arnhem en iXperium Nijmegen. In de loop van 2015 is deze samenwerking rijker en duurzamer geworden. We werken nu op de volgende niveaus samen:
  - Gezamenlijk overleg programmamanagement
  - Gezamenlijke studiemomenten mentoren media educatie
  - Gezamenlijke communicatie (website, sociale media) en Google Drive omgeving
  - Overleg operationeel niveau

4 iXpiratiemiddagen

In 2015 heeft iXperium Nijmegen een iXpiratiemiddag georganiseerd met als thema: 'Op safari door de 21ste eeuw'. De volgende iXpiratiemiddag staat reeds gepland op 20 april 2016 en gaat over 'Programmeren in het basisonderwijs'.

Op de iXpiratiemiddag in oktober werden leerkrachten in drie workshops meegenomen 'op safari' langs programmeren met Scratch, naar buiten met ict (gps tocht) en een mysterybox. Bij de iXpiratiemiddag waren 70 leerkrachten uit het PO aanwezig: Conexus (6), Josephscholen (15), Lijn 83 (9), Optimus (12), SPOG (19), SPOM (6) en SPOV (3). Een terugblik in beeld is hier te vinden: <https://youtu.be/Yupin3jp1as>

5 Professionalisering

In samenwerking met de iXperium Academie is een startnotitie voor professionalisering rondom leren en lesgeven met ict ontwikkeld. Bestaande uit QuiX en professionaliseringstrajecten.

5.1 QuiX

Korte workshops van 1,5 uur waarmee de docenten hands-on aan de slag gaan met een 'tool' om een bepaald doel te bereiken. De volgende QuiX komen in 2016 aan bod:

- Pedagogisch klimaat verbeteren m.b.v. ClassDojo
- Interactief leren m.b.v. Plickers

Bij succes zal er volgend schooljaar elke maand een QuiX plaatsvinden.

Meer informatie is te vinden op het blog: <http://ixperium.nl/quix-korte-workshops-voor-leerkrachten/>

5.2 Professionaliseringstraject

Professionaliseringstrajecten van drie bijeenkomsten van twee uur. Deelnemers gaan gericht aan de slag met hun eigen ontwerp en ontwikkelvraag binnen een bepaald thema. In het voorjaar van 2016 komt één pilot-traject aan bod:

- Adaptief leren door ict

Bij succes zal het traject volgend schooljaar herhaald worden en worden aangevuld met:

- Creatief gebruik van ict
- Interactief leren met ict
- Leiding geven aan leren met ict (voor schoolleiders)

Meer informatie is te vinden op het blog: <http://ixperium.nl/ontwikkeltraject-adaptief-leren-door-ict/>

5.3 iX-ray

Naast deze initiatieven is er in 2015 een start gemaakt met het ontwikkelen van de iX-ray app. Vanuit het iXperium/CoE is een app ontwikkeld waarmee docenten hun competenties kunnen scannen op het gebied van leren en lesgeven met ict. De app brengt in beeld hoe de docent ict nu al gebruikt in de onderwijspraktijk en hoe de docent zelf nog verder kan ontwikkelen. De iX-ray is ook te gebruiken om doelgericht met collega's in gesprek te gaan: wat betekenen de uitkomsten van de scans voor de inzet van ict op de school en voor de professionalisering van het team? De specialisten Leren en lesgeven met ict maakte een vReview over de iX-Ray.

6 iXperium Ontwikkelkringen

Bij elk schoolbestuur is in één school een iXperium ontwikkelkring van start is gegaan.

6.1 Werkwijze ontwikkelkring

Bij elke school die deelneemt aan de ontwikkelkring is een multidisciplinair designteam geformeerd bestaande uit leraren van de school, een onderzoeker van het iXperium/CoE, mentor media en educatie en een lerarenopleider van de Pabo. Zij werken samen aan het ontwikkelen van een ICT-rijk leerarrangement dat recht doet aan verschillen. De praktijkvraag van de school/het team is het uitgangspunt. De leden van de designteams komen ongeveer acht keer per jaar bij elkaar om samen te ontwerpen. Zij kunnen gebruik maken van het fysieke lab (iXperium Nijmegen) om zich te laten inspireren, ondersteunen of om ICT-toepassingen uit te proberen en te onderzoeken. Voor het ontwerpen van de leerarrangementen wordt een cyclisch proces doorlopen in meerdere fasen: vraagarticulatie; onderzoeksvraag; ontwerpeisen; ontwerp; uitvoering; analyse en rapportage. Leerlingen en ook het team van de school worden zoveel mogelijk betrokken bij het ontwerpproces.

6.2 Thema's van de designteams per school en bestuur

Bij Optimus is een start gemaakt met drie Daltonscholen die gezamenlijk één designteam vormden. De praktijkvraag van deze drie scholen is later opgepakt door de PO-raad in samenwerking met Kennisnet als zijnde een versnellingsvraag. Er is vervolgens gezocht naar een nieuwe school met een nieuwe vraag.

Conexus heeft twee designteams die deelnemen aan de ontwikkelkring in plaats van één en levert hiervoor een eigen financiële bijdrage. De Verwondering van Stichting Conexus oriënteert zich op het IPC Assessment for Learning programma. Dit assessment is gericht op leren en is ontworpen om leerlingen te helpen leren en te laten genieten van wat ze leren. Het Talent van Stichting Conexus gaat experimenteren met MATH om beter aan te kunnen sluiten bij leerbehoeften van leerlingen wat betreft niveau, interesse, rekenstrategieën en voorkeuren voor leermiddelen.

Basisschool Brakkenstein van Stichting Sint Josephscholen Nijmegen wil de ict-geletterdheid van hun leerlingen én leraren bevorderen. Zij ontwerpt een programma voor onder- midden- en bovenbouw waarin zowel de leerlingen als de leraren gestimuleerd worden om ict op een meer creatieve manier in te zetten.

OBS De Sieppe van Stichting Primair Onderwijs Groesbeek én speciaal basisonderwijs De Focus van Stichting Primair Onderwijs Venray ontwerpen een programma, naast de huidige rekenmethode, voor het automatiseren van rekensommen, aangepast aan niveau, tempo en rekenstrategieën van leerlingen.

De Adalbertschool van Lijn 83 wil de huidige rekeninstructie verrijken met digitale instructie afgestemd op de niveaueverschillen tussen leerlingen.

De Oversteek van Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs Maas en Waal laat de creatieve talenten van leerlingen floreren door multimedia in te zetten tijdens boostmiddagen waar creatieve vakken worden gegeven.

Op 3 februari 2016 is de eerste ontwikkelkringbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst hebben de designteams van de verschillende scholen ervaringen gedeeld en inspiratie opgedaan door middel van workshops. Op deze dag is tevens de iXperium-Plus site gelanceerd waarop de designteams hun (tussentijdse) producten en werkzaamheden kunnen delen.

7 Mentoren Media Educatie

De Mentoren Media Educatie zijn verantwoordelijk voor uitvoering van de professionalisering van leerkrachten, expert op het gebied van onderwijsapplicaties, begeleider van ict-implementaties en adviseur van scholen voor onderwijsvraagstukken die met ict te maken hebben. Daarnaast zijn ze betrokken bij de iXperium ontwikkelkringen die bij de besturen zijn uitgezet.

Mentoren hebben specialisaties bijvoorbeeld: taal, rekenen, programmeren, mediawijsheid, het jonge kind, die in de verschillende arrangementen tot hun recht komen en kunnen, afhankelijk van de vragen die op ons af komen, ingezet worden bij de verschillende arrangementen en vragen van de scholen. Afhankelijke van de hulpvragen vanuit de scholen kunnen de mentoren boven bestuurlijk worden ingezet.

We ontwikkelen een portaal voor het delen van informatie, kennis en kunde, good practices, werkbriefen, handleidingen onderlinge communicatie. Een werkgroepje met een onderwijs-specialist, lid PMT en mentor media educatie is doende om technische uitdagingen te overwinnen en content die vanuit de mentoren en iXperium ontwikkelkringen wordt aangedragen te plaatsen, zodat eenieder kan profiteren van de opbrengsten van onze gezamenlijke inspanningen.

Onderwijs specialisten “Leren met ICT”, Frank Thuss en Koen Steeman, hebben in overleg met het PMT en iXperium Arnhem een professionaliseringstraject opgezet voor de mentoren. Eind augustus is gestart met dit traject waarin samen met de mentoren de verschillende onderdelen; ontwikkelen van arrangementen, begeleiden van innovatie op de scholen en onderzoek worden behandeld en in praktijk gebracht. Vier dagdelen zijn hiervoor gereserveerd.

Naast een professionaliseringstraject wat de mentoren volgen vindt er één maal per maand plenair overleg met het PMT plaats waarin kennis, kunde en ervaringen gedeeld worden en daar waar nodig arrangementen, begeleiding en professionalisering bijgestuurd wordt.

8 Trendgroep

De trendgroep heeft in mei 2015 het Trendrapport 2015 opgeleverd. Het trendrapport 2015 is gepubliceerd op de iXperium- website <http://ixperium.nl/ixperium-trendrapport-2015-over-wearables-drones-en-gesture-based-computing> en is te downloaden via <http://bit.ly/ixperiumtrendrapport2015> . In het trendrapport ligt de nadruk op technologische ontwikkelingen die mogelijk van belang zijn voor het onderwijs. De ontwikkelingen worden beschreven in drie timeframes:

- Hier en nu
- Zone van de naaste ontwikkeling
- Stip aan de horizon

De trends die zijn beschreven in het trendrapport zijn in 2014 leidend geweest voor de aanschaf en/of ingebruikname van een aantal nieuwe devices en technologieën, zoals:

- Robotica, in de vorm van Lego Mindstorms, Ozobots, BlueBots en MeetEdison
- Verschillende wearables, zoals de Motorola 360 en de Apple Watch
- Verschillende sets voor programmeeronderwijs, zoals CodeWise
- Verschillende devices als Google Cardboard, Samsung Gear VR en Osmo ten behoeve van de de augmented reality-trend
- Een 3D Builder-printer ten behoeve van makersonderwijs

Daarnaast heeft de trendgroep in 2015 een wiki in gebruik genomen om naast technologische trends ook te documenteren hoe de verschillende technologieën gebruikt worden in het iXperium en welke (onderzoeks)resultaten dit heeft opgeleverd.

9 Recht doen aan verschillen

Doelstelling van het iXperium is docenten inspireren en professionaliseren op het gebied van recht doen aan verschillen met inzet van ict. Het deel recht doen aan verschillen verdient meer aandacht. Daartoe zijn diverse bijeenkomsten geweest en is met ingang van 2016 een werkgroep gestart bestaande uit een vertegenwoordiger PMT Nijmegen, programmamanager Arnhem, onderzoekers van het iXperium/CoE, specialisten Leren met ict.

Deze werkgroep houdt zich bezig met:

- Hoe definiëren we recht doen aan verschillen?
- In hoeverre sluiten onze huidige arrangementen aan bij het recht doen aan verschillen?
- Moeten we per arrangement beschrijven op welke wijze je die in kunt zetten om recht te doen aan verschillen?
- Gaan we een arrangement ontwikkelen met als titel 'Recht doen aan verschillen'?
- Dienen onze huidige arrangementen aangepast worden om meer recht te doen aan verschillen?
- Wat is een duidelijke omschrijving wat 'recht doen aan verschillen' inhoudt en wat de inbreng van ict is, zodat we allemaal dezelfde taal spreken. Hoe kunnen we dit visualiseren?
- Verbinding leggen met 'iXpeditie Maatwerk'
- Samenhang met de 'ontwikkelkringen'
- Verbinding met en gevolgen voor professionalisering.

10 Follow-up en nazorg

Corebusiness van het iXperium is om de docenten te inspireren en te beïnvloeden zodat hun manier van lesgeven verandert opdat 'leren met Ict' meer en efficiënter wordt ingezet en er meer 'recht gedaan wordt aan verschillen'.

10.1 Evaluatie

Nadat een docent met zijn groep gebruik heeft gemaakt van een arrangement in het iXperium krijgt hij een digitaal evaluatieformulier toegestuurd.

Hierin worden onder andere evaluatievragen gesteld, te weten:

- Wat ga je nu in de klas anders doen?
- Hoe ga je de opgedane kennis en ervaring delen binnen je school (en eventueel daarbuiten)?
- Wat zou het iXperium in de nabije toekomst voor jouw ontwikkeling in lesgeven met Ict kunnen betekenen?

Daarbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

- de evaluatieformulieren worden door de programmamanager en de mentor media educatie met betrekking tot hun stichting(en) gelezen,
- de programmamanager en mentor media educatie hebben regelmatig overleg om de vragen van leerkrachten uit de evaluatie te bespreken en vervolgacties te bepalen,
- de mentor media educatie stimuleert de directeur tijdens een teambijeenkomst verslag te laten doen door de leerkracht van het groepsbezoek,
- bij meer-scholenbezoeken (meer dan drie groepen hebben een bezoek gebracht) neemt de programmamanager contact op met de directeur om de voortgang te bespreken,
- aan het eind van ieder school jaar maakt de programmamanager in overleg met de mentor media educatie per stichting een verslag waarin de successen beschreven staan en wat er veranderd is t.a.v. de inzet van ict.

Een overzicht van het aantal ingevulde evaluatieformulieren in 2015.

SPOG	-	22 bezoeken	-	2 evaluatieformulieren ingeleverd.
SPOM	-	18 bezoeken	-	4 evaluatieformulieren ingeleverd.
LIJN 83	-	13 bezoeken	-	0 evaluatieformulieren ingeleverd.
SPOV	-	18 bezoeken	-	2 evaluatieformulieren ingeleverd.
Optimus	-	24 bezoeken	-	1 evaluatieformulier ingeleverd.
Conexus	-	14 bezoeken	-	2 evaluatieformulieren ingeleverd.
St. Josephscholen	-	22 bezoeken	-	9 evaluatieformulieren ingeleverd.
Totaal:	-	121 bezoeken	-	20 evaluatieformulieren = ± 20 %.

10.2 Hoofdpijnen Evaluaties

- Leerlingen: (Razend) enthousiast – veel afwisseling – fijn zelf bezig te kunnen zijn.
- Leerkrachten: erg leuk – enthousiast – genoten – prima georganiseerd – goede kennismaking – prima begeleiding – rondes iets te kort.
- Opmerkingen en vragen:
  - vanuit het iXperium meer inspelen op de vraag van de school.
  - Hoe kan ict beter aansluiten bij het programma in de klas?
  - Krijgen we wat iXperium biedt in de school/ Welke bijdrage kan iXperium daartoe leveren?

11 Relatie en samenhang HAN

In het afgelopen jaar is op diverse wijze samen gewerkt met de verschillende opleidingen van de Faculteit Educatie, overige faculteiten van de HAN, minoren en Post-HBO opleidingen. Uitgangspunt daarbij is inspireren en professionaliseren van lerarenopleiders, studenten en leerkrachten uit het werkveld, waarbij de Leerlijn Leren en lesgeven met ict (met grote regelmaat) als onderlegger geldt.

Hieronder een greep uit de activiteiten.

- Lessen onderwijs en ict - Leerlijn leren en lesgeven met ict HAN Pabo en HAN ILS
  - HAN Pabo, alle opleidingsvarianten diverse curriculumgebonden activiteiten in het iXperium
  - Studenten Pabo 1 ALPO, voltijd & deeltijd ondersteunen éénmaal een leerarrangement voor de basisscholen in het kader van de Leerlijn Leren en lesgeven met ict. Deze activiteit is ter vervanging van een stage-activiteit en verplicht.
  - Ondersteuning afstudeeropdracht (Meesterproef) HAN Pabo in het kader van de Leerlijn Leren en lesgeven met ict. Meedenken in activiteiten stage, didactische en theoretische onderbouwing
  - HAN ILS: diverse activiteiten, o.a. inzet Greenscreen & iPads bijvoorbeeld bij drama
- Samenwerking leer- en vakgebieden HAN Pabo en HAN ILS binnen het curriculum en doorontwikkeling van het curriculum
  - o.a. beroepstaken/onderwijseenheden taalonderwijs, rekenen i.s.m. vakdocenten
  - deeltijd verkort Pabo HAN
- Uitleen apparatuur
  - Gebruik docenten in de les
  - Gebruik studenten in de stage of tijdens lessen HAN
- iXperium
  - Uitproberen ict-middelen
  - Maken producten voor inzet in eigen leerproces of in de stagepraktijk, o.a. video, greenscreen etc.
- Samenwerkingsverbanden:
  - Bibliotheek Gelderland Zuid: advies inrichting ict-pleinen en inzet ict-middelen
- Post-HBO opleidingen
  - Jonge kind: kennisdelen, mee-ontwikkelen leerarrangementen Jonge kind, atelier
  - Master Pedagogiek
- Overigen
  - Kennisdelen
    - Onderwijsgroep Buitengewoon (speciaal onderwijs).
    - Studiedag & samen onderzoeken rol ict bij speciaal onderwijs
    - Regionale Inspiratiegroep Jonge kind: o.a. formuleren uitgangspunten ict in kleuteronderwijs. Advies bij samenstellen programma Jonge kind
    - Junior Technovium
    - Open dagen
    - Inrichting diverse activiteiten omtrent Leerlijn leren en lesgeven met ict
    - Deelname diverse studiedagen, o.a. SPOV
    - International Office: bezoek en leeratelier buitenlandse gasten.

12 Stuurinformatie

De doelstellingen van het iXperium, zoals vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst vertaald in stuurinformatie. Dit is de meetlat waarlangs initiatieven van het iXperium voortdurend gelegd worden.

Doelstelling CLC	Stuurinformatie
<p>CLC Nijmegen wil toekomstbestendig onderwijs realiseren dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen met inzet van ict en ict-geletterde leerlingen aflevert. CLC Nijmegen wil daartoe een duurzame systeemverbetering tot stand brengen: de inrichting van een regionale samenwerkings- en kennisinfrastructuur waarin onderwijs, opleiding en onderzoek op alle niveaus verbonden zijn teneinde de innovatiekracht van zowel de afzonderlijke scholen als het geheel te versterken.</p>	<p>De infrastructuur is neergezet, processen moeten steeds aangescherpt worden.</p>
<p>Gezamenlijk wordt kennis ontwikkeld over wat werkt voor wie en waarom. Hierbij gaat het om leren met ict als doel (ict-geletterdheid) en ict als middel: rechtdoen aan verschillen. Tevens wordt onderzocht in welke mate en op welke manier het onderwijs c.q. de school anders moet worden georganiseerd om de bovengenoemde doelstellingen te realiseren. De opgedane kennis, wordt zover relevant vertaald naar het curriculum van de Pabo.</p>	<p>Per bestuur is een designteam ingericht en actief. De kennisontwikkeling rondom de inzet van ict in het onderwijs vindt hierin plaats.</p> <p>Designteamen rondom anders organiseren zijn nog niet gestart per bestuur. Alleen Conexus is tot nu toe betrokken bij het project iXpeditie Maatwerk waarin de micro-mesoconsistentie wordt onderzocht.</p> <p>De Pabo-docenten betrokken bij de designteamen zijn verantwoordelijk voor de vertaling naar het curriculum van de Pabo.</p>
<p>Is gericht op het aantrekkelijker en effectiever inrichten van onderwijs met ict in het primair onderwijs, met name via het professionaliseren en opleiden van leraren en lerarenopleiders.</p>	<p>Het professionaliseringsprogramma voor zittende leraren is, in samenwerking met de iXperium Academie, vastgesteld dit gaat in 2016 uitgevoerd worden. Het professionaliseringsprogramma voor lerarenopleiders loopt reeds via de iXperium Academie.</p>
<p>Ontwikkelt en onderzoekt, binnen scholen, in leergemeenschappen, vanuit concrete vragen uit de praktijk van het primair onderwijs.</p>	<p>Zie designteamen.</p>
<p>Is een methodiek voor het beantwoorden van vragen van onderwijsprofessionals in samenwerking met onderzoekers, docentopleiders en studenten door het onderzoek</p>	<p>Zie designteamen.</p>

matig ontwerpen en uitproberen van ict-leerarrangementen, binnen scholen.	
Ontwikkelt vanuit scholen, in leergemeenschappen, complete ict-leerarrangementen waarin vak inhoud, didactiek en technologie in onderlinge samenhang vorm krijgen en zet in op kennisdeling hierover met partnerscholen.	Zie designteam.
Is een fysieke omgeving voor het verkennen en uitproberen van nieuwe educatieve technologische toepassingen.	Het iXperium in Nijmegen wordt, sinds de opening in februari 2015, druk bezocht door leraren met hun klas met leerlingen. Voor exacte gegevens zie de bijlage.
Heeft de (nieuwste) educatie ict-toepassingen in huis, horizontoepassingen en naaste zone-toepassingen.	Dit is een voortdurend punt van zorg en aandacht. De inventaris wordt nauwlettend in de gaten gehouden door de mentoren media educatie, programmamanagers en trendgroep. En iedere maand worden nieuwe aanschaffingen gedaan.
Is beschikbaar voor leraren, studenten, leraar opleiders, leerlingen van basisscholen, directies, bestuurders, ict-ondersteuners, lectoren en onderzoekers van het iXperium/Centre of Expertise.	Het iXperium wordt gebruikt voor schoolbezoeken, professionalisering van het werkveld, lerarenopleiders, maar ook voor onderwijs aan studenten. Tevens wordt het iXperium gebruikt voor de onderzoeksactiviteiten in de designteam.

Bijlage: aantallen bezoeken per stichting

	Anders	De Jonge Journalist	Introductie-arrangement	Naar buiten met ICT	Taal 5.0	Eind - totaal
Anders	84					84
Extern	2					2
HAN	4					4
HAN Academy	4					4
HAN Opleidingskunde	1					1
HAN/Educatie	1					1
HAN/ILS	5					5
HAN/Pabo	13					13
iXperium	32					32
iXperium Academie	15					15
Junior Technovium	1					1
Kenniscentrum Kwaliteit van leren	1					1
Master Pedagogiek	1					1
MBO Raad	1					1
Post-HBO expert jonge kind	1					1
Rijk van Nijmegen VO	1					1
ROC Nijmegen	1					1
Conexus	3		10	1		14
Anders			1			1
De Klumpert			1			1
De Luithorst			1			1
De Muze	1					1
De Tovercirkel			2	1		3
De Verwondering			2			2
Directeuren en bestuurders	1					1
Het Talent	1		1			2

SO4 De Windroos			1			1
Windroos Lindenholt			1			1
Lijn 83	4		9			13
Adalbert	1		2			3
Anders	1					1
De Drie Vijvers			4			4
De Heggerank	1					1
Heggerank	1					1
Lijn 83			1			1
Maria Goretti			1			1
Tels leerkrachten			1			1
Optimus	1		23			24
De Akkerwinde			3			3
De Bakelgeert			2			2
De Bogaard			2			2
De Bongerd (Gassel)	1					1
De Regenboog			1			1
De Regenboog Team			1			1
De Sprankel			2			2
De Vlasgaard			4			4
Dr. Jan de Quay			3			3
Jozef			1			1
Krekel			1			1
Raamdonk			1			1
Telraam			2			2
SPOG	2	1	17		2	22
Adelbrecht Windekind	1		2		2	5
Anders			1			1
BS Breedeweg			1			1
BS Op de Heuvel			1			1
De Sieppe		1				1
OBS De Sieppe			2			2
SBO Carolus			4			4
SPOG	1					1
t Vossenhol			3			3

Titus Brandsma			2			2
Titus Brandsma school			1			1
SPOM	3		15			18
Anders	1					1
De Laak			6			6
De Octopus	1		1			2
De Tweestroom & Kleine kern	1					1
Mariënhof			4			4
Sint Lambertus			3			3
Sint Lambertus			1			1
SPOV	2		16			18
Anders	1		1			2
Coninxhof			6			6
De Bongerd			2			2
De Keg			2			2
De Kruudwis			1			1
De Lier			1			1
De Stek			1			1
Kruudwis			1			1
SPOV			1			1
Studiedag SPOV	1					1
Stichting Sint Josephscholen	2		17		3	22
Anders			1			1
Bestuur	1					1
Brakkenstein	1		1			2
De Akker			3		1	4
De Driemaster			2		1	3
Driemaster			1			1
Het Octaaf					1	1
Klein Heyendaal			7			7
Petrus Canisius			2			2
Eindtotaal	101	1	107	1	5	215